

GREENPEACE

SAYI #121
greenpeace.org.tr

2017'de
NELER
YAPTIK?

Fukuşima'daki nükleer atıklar

Dünyanın iki ucundan iki güzel haber!

Denizleri korumak için yeni bir anlaşma

İçindekiler

04

Dünyanın iki ucundan iki güzel haber!

1 Aralık hem Güney Kutbu hem de Kuzey Kutbu için tarihi bir gündü! Kutup okyanuslarının korunması açısından tarihi önem taşıyan gelişmeler yaşandı. Bu zaferleri hep birlikte başardık! İnsan gücünün önemini kanıtladık.

10

3 ilde 75 kişiye güneş eğitimi

Türkiye’de çatıların güneş panelleri ile donanmasının önündeki bürokratik engellerin kaldırılması için düzenlediğimiz “Gölge Etme” kampanyası kapsamında 3 ilde 75 kişiye eğitim verdik!

Zaferlerimiz: 2017’de neler yaptık?

Bu yıl da dünyanın dört bir yanında çevre mücadelesine devam ettik. Nükleere karşı sesimizi yükselttik, kömür karşıtı barışçıl protestolar düzenledik, plastik kirliliğine karşı durduk. Tüm bunları beraber yaptık! 2018’de, birlikte daha çok şey yapmak için buradayız. Mutlu yıllar!

08

Denizleri korumak için yeni bir anlaşma

“Birleşmiş Milletler kırmızı alarm veren denizleri koruyacak bir anlaşmayı hayata geçirmeye hazırlanıyor.” Özgür Gürbüz’ün kaleminden...

11

GREENPEACE BÜLTEN

Yerel Süreli Yayın

İmtiyaz Sahibi

Greenpeace Akdeniz Basım ve Tanıtım Hizmetleri Ltd. Şti. adına Ece Ünver

Genel Yayın Merkezi

Teşvikiye Mah. Şakayık Sok. No:40/7, 34365 Şişli, İstanbul
Tel: +90 212 292 76 19
Faks: +90 212 292 76 22

Genel Yayın Yönetmeni

Ece Ünver

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Gökhan Çevik

Editör

Burcu Ünal

Baskı

Printworld Matbaa San. Tic. A.Ş.

Grafik Tasarım ve Uygulama

Jargon İstanbul

Dağıtım

PTT

Kapak fotoğrafı

Kate Davison / Greenpeace

GREENPEACE

www.greenpeace.org.tr

Fukuşima’daki nükleer atıklar

Fukuşima nükleer felaketinin üzerinden neredeyse 7 yıl geçti ama çevre üzerindeki olumsuz etkileri hala devam ediyor. **Japon hükümeti sağladığı finansal desteği geri çekerek, insanları bu bölgeye geri dönmeye mecbur bırakıyor.**

Fukuşima’daki nükleer felaketten yedi yıl sonra, geriye kalan radyoaktif atıklar hala ciddi bir kriz yaratmaya devam ediyor. Metreküp büyüklüğünde siyah çantalara konarak litate, Namie ve Minamisoma şehirlerinde depolanan radyoaktif atıkların 11.000 olimpik havuz büyüklüğünde olduğu tahmin ediliyor. Hükümet atıkları yakarak yok etmeye çalışsa da hala çok fazla atık var. Asıl büyük sorunsal radyoaktiflerin hala temizlenme-

mesi. Dekontaminasyon çalışmaları daha çok yollara, köylere, arazilere ve insanların evlerinin etrafındaki dar alanlara odaklanıyor; Fukuşima prefektöründeki ormanlık alanlarda ise dekontaminasyon çalışması yapılmıyor, yapılamıyor. Buna rağmen Japon yetkililer nükleer atık krizini daha da büyütüyor; 147.000 lokasyonda 13 milyon metreküp radyoaktif atık yer alıyor (2017 Temmuz itibarıyla).

Zaferlerimiz: 2017 yılında neler yaptık?

OCAK: Washington'da "Trump" protestosu

Greenpeace aktivistleri Başkan Donald Trump'ı protesto etmek için, Beyaz Saray yakınlarındaki bir vinçin üzerine tırmanıp, "Diren" yazılı bir pankart açtı. Aktivistler Trump'ın çevre, toplum, ekonomi ve eğitim adaletine yönelik saldırılarına karşı direniş göstermek isteyenleri daha iyi bir Amerika için katkı sunmaya çağırdı.

ŞUBAT: Norveç'te barışçıl Kuzey Kutbu eylemi

Greenpeace Nordik ve Greenpeace Almanya aktivistleri Norveç'in kuzeyinde bir fiyortta Statoil'e ait petrol platformunu protesto etti. Platformun yanına kanolarla gelen aktivistler Kuzey Buz Denizi'nde yeni bir petrol sınırı açılmasına tepki göstermek için Statoil ve Norveç hükümetine karşı barışçıl bir protesto düzenledi.

MART: Büyük Set Resifi'nde olağanüstü beyazlaşma tespit edildi

Büyük Set Resifi'nde iki yılda üst üste ikinci defa beyazlaşma tespit edildi. 2017 yılının Mart ayında Greenpeace Avustralya Pasifik bu trajediye şahitlik etti ve hükümetlere kömüre karşı harekete geçmeleri için çağrıda bulundu.

Bu yıl da dünyanın dört bir yanında çevre mücadelesine devam ettik. Nükleere karşı sesimizi yükselttik, kömür karşıtı barışçıl protestolar düzenledik, plastik kirliliğine karşı durduk. Tüm bunları beraber yaptık! 2018'de, birlikte daha çok şey yapmak için buradayız. Mutlu yıllar!

NİSAN: Yeni Zelanda'da sismik deney gemisinin önünde petrol çağrısı

Greenpeace Genel Direktörü Russel Norman sismik deney gemisi Amazon Warrior'ın önünde dubayla yüzerken açtığı pankartla "Petrolü bitirin" mesajı verdi.

MAYIS: Brezilya'da "Amazon Resifi'ni Korumak" protestosu

Greenpeace aktivistleri Brezilya, Maranhão'da Total'in Amazon Resifi'nin yakınında yapmayı planladığı sondaj çalışmalarını protesto etti ve bölgedeki petrol sızıntısı riskine dikkat çekti. Bu eylemin amacı resifin sadece 30 km uzağındaki böylesine hassas bir alanda petrol sondajı yapmanın risklerini Total'in müşterilerine anlatmak ve farkındalık geliştirmektir. Bu eylem Greenpeace tarafından yürütülen Amazon Resifi kampanyasının bir parçasıydı. Amazon Resifi ilk defa bu sene fotoğraflandı. Ocak ayında bilim insanlarıyla birlikte yapılan keşif çalışmaları esnasında resifin ilk sualtı fotoğrafları çekildi. Ama hala keşfedilecek çok şey olduğunu biliyoruz. Bilim insanlarına göre, şu ana kadar resifin sadece %5'lik kısmı keşfedildi.

HAZİRAN: Rainbow Warrior plastik atıkların dev maketleri ile çevrelendi

Greenpeace'in efsane gemisi Rainbow Warrior bu sene yaz yolculuğuna "Daha az Plastik, daha çok Akdeniz" sloganıyla; İspanya'da güzelliği ile herkesi büyüleyen Akdeniz'in masmavi sularının insan eliyle nasıl kirlendiğini gözler önüne seren bir eylemle başladı. Rainbow Warrior, plastik atıkların dev maketleri ile çevrelendi. Ortaya çıkan ve son derece rahatsız edici olan görüntü, plastik atıkların Akdeniz'in masmavi sularını nasıl geri dönülemez şekilde kirlendiğini bir kez daha gösterdi.

TEMMUZ: Greenpeace'in sıcak hava balonu Hamburg'da havalandı

Greenpeace aktivistleri Hamburg'da düzenlenen G20 zirvesini protesto etmek için üzerinde "Planet Earth First" yazan bir sıcak hava balonu havalandırdı. Balon G20 zirvesi boyunca sivil protestoların bir sembolü olarak şehrin üzerinde uçtu. Amaç iklim ve enerji konularının yanı sıra, sosyal eşitsizlik ve demokrasi gibi konularda da farkındalığı artırmaktı.

AĞUSTOS: Londra'da dev geçit

30 Greenpeace gönüllüsü BP'nin Amazon Resifi yakınlarındaki petrol sondaj planlarını protesto etmek için tropik deniz canlılarının dev maketlerinden oluşan bir geçit yaptı. Dört metre uzunluğundaki geçit Mall'da başladı, Trafalgar Meydanı'ndan devam etti, Piccadilly'den geçti ve BP'nin genel merkezinin bulunduğu St James Meydanı'na vardı.

EYLÜL: Rio de Janeiro'da petrol sızıntısı protestosu

Greenpeace aktivistleri Total'in Rio de Janeiro'daki ofisinin önünde dev bir petrol sızıntısı protestosu gerçekleştirdi. Protestonun amacı Amazon Resifi'nin yakınlarında petrol sondajı yapmak isteyen Total'in çalışanlarına petrol sızıntısı riskinin yüksek olduğunu ve şirketin böyle bir sızıntıyla başa çıkmaya hazır olmadığını anlatmaktı.

EKİM: Budapeşte'de güneş eylemi

Greenpeace aktivistleri Budapeşte'deki Özgürlük Heykeli'nin altına dev bir güneş pankartı açtı. Böylece Avrupa liderlerine yenilenebilir enerjiyi teşvik etmeleri ve Paris Anlaşması kapsamında verdikleri taahhüdü yerine getirmeleri konusunda hatırlatma da bulundu.

ARALIK: Paula'dan sürpriz yılbaşı hediyesi

Coca-Cola'nın dev plastik ayak izini azaltması için başlatılan küresel kampanyanın son eylemi Londra'da gerçekleştirildi. Greenpeace Birleşik Krallık'ın dev kutup ayısı kuklası Paula; Piccadilly Circus'da, Coca-Cola'nın yeni reklam kampanyasının yayınladığı ekranın önünde boy gösterdi: Öğleden sonra bir kar makinesi 5 m uzunluğunda, 3 m yüksekliğinde bir yılbaşı paketiyle meydana giriş yaptı. Coca-Cola ambalajına sarılı hediye paketi açıldığında içinden sürpriz bir görüntü çıktı: En altta bir buz kütlesi, üzerinde Coca-Cola'nın atılmış plastik şişeleri, en üstte ise Paula duruyordu. Etkinlikte aynı zamanda Coca-Cola'nın reklam şarkılarının farklı varyasyonları seslendirildi.

KASIM: Şiir Gibi İstanbul...

Trakya'ya yapılması planlanan kömürlü termik santralin İstanbul'da neden olacağı hava kirliliği ünlü şairler Orhan Veli, Özdemir Asaf, Behçet Necatigil, Ataul Behramoğlu, Necati Cumalı ve Sabahattin Kudret Aksal'a maske taktırdı.

Greenpeace Akdeniz, Trakya'ya inşa edilecek olası kömürlü termik santralin İstanbul'un havasını yaşanmaz hale getireceğine dikkat çekmek için İstanbul'da bulunan ünlü şairlerin heykellerine maske takarak, "Şiir gibi İstanbul nefes almak istiyor" dedi. Eğer Trakya'daki kömürlü termik santral projesinden vazgeçilmezse, bu büyük şairlerin anlattığı İstanbul sadece şiirlerde kalacak.

Dünyanın iki ucundan iki güzel haber!

1 Aralık hem Güney Kutbu hem de Kuzey Kutbu için tarihi bir gündü!

Dünyanın dört bir yanından hükümetler 1 Aralık'ta Kuzey Buz Denizi'nin büyük bir kısmını tüm ticari balıkçılık faaliyetlerinden korumak için karar aldı. "Kuzey Kutbu'nu Kurtar" kampanyamızı destekleyen milyonlar sayesinde, sizin sayenizde yaklaşık olarak Akdeniz boyutundaki bir alan önümüzdeki 16 sene boyunca endüstriyel balıkçılık faaliyetlerinden kurtulmuş olarak güvende kalacak. Bu şu anlama geliyor: Artık bu savunmasız okyanusu daha uzun vadeli korumak, balıkçılığın ve fosil yakıtların oluşturduğu yıkıcı tehdidi ortadan kaldırmak için daha güçlü bir platforma sahibiz.

Gezegeneğimizin diğer tarafında da sevindirici bir gelişme yaşandı!

1 Aralık'ta dünyanın diğer ucundan da umut verici bir haber geldi. Güney Kutbu'nu çevreleyen sulardan Ross Denizi'nde büyük bir okyanus yaptırımı yürürlüğe girdi. İspanya'nın iki katı büyüklüğündeki bir okyanus alanı artık maden çıkarma endüstrilerinin her türlü faaliyetinden korunacak.

Bu sadece kutup ayıları ve penguenler için değil, hepimiz için müthiş bir haber. Çünkü geleceğimiz dünya çapındaki sağlıklı okyanuslara bağlı. Bu iki büyük zafer insan gücünün önemini altını çizerek nitelikte. Ama durmaya niyetimiz yok. 1980'li yıllarda milyonlarca insan hükümetleri Antarktika kıtasını madencilığe açma planlarını

terk etmeye ve kıtayı sonsuza kadar korumaya ikna etti. Şimdi bizim de Antarktika Okyanusu'nda, dünyanın en geniş koruma alanını yaratarak tarih yazma fırsatımız var. Antarktika Okyanusu Yaptırımı sadece penguen, balina ve foklar için güvenli bir sığınak yaratmakla kalmayacak, aynı zamanda Antarktika deniz yaşamının temelini oluşturan krill (çok küçük, karides benzeri deniz canlısı) avcısı devasa endüstriyel balıkçılık gemilerini bu sulardan uzak tutacak.

Kutup okyanuslarının korunması açısından tarihi önem taşıyan bu gelişmeler birlikte muhteşem şeyler başardığımızın kanıtı!

Birleşmiş Milletler kırmızı alarm veren denizleri koruyacak bir anlaşmayı hayata geçirmeye hazırlanıyor.

Denizlerin korunması genelde ülkelerin egemenlik alanlarıyla sınırlı ama bu alanlar asıl korunması gerekenin yanında devde kulak kalıyor. Açık denizler sahipsiz. Kimsenin egemenliğinde olmayan açık denizler deyince gezegenin yüzeyinin yarısından bahsediyoruz.

Özgür Gürbüz

© Jilson Tiu / Greenpeace

Denizleri korumak için yeni bir anlaşma

2020'ye kadar adına "Açık Denizler Anlaşması" denilen mutabakatın resmileşmesi bekleniyor. Kaybedecek vakit yok. Denizler sürekli kirleniyor, balık stokları tükeniyor ve deniz canlılarının nesli tehdit altında. Denizden geçimini sağlayan 350 milyon insanın geleceği de belirsiz. "Denizle işim olmaz" diye düşünmeyin, soluduğumuz oksijenin yüzde 50'si engin mavilik tarafından üretiliyor.

Durum ciddi. Balık stoklarının yüzde 61'i tamamen tükenmiş. Yüzde 29'u da fazlasıyla hırpalanmış. Toplayın, yüzde 90 ediyor. Milyonlarca insanın protein kaynağı balık stoklarının sadece yüzde 10'u iyi durumda. Bir yandan denizlerin içini boşaltıyoruz, öte yandan her gün tonlarca çöpü denizlere bırakıyoruz.

Yılda 300 milyon ton plastik üretiyoruz. Yarısı bir kez kullanıp attığımız plastik şişe ve bardak gibi, belki de 15 saniyede tüketip çöpe, sokağa bıraktığımız eşyalar. Üretilen plastiğin yaklaşık 12 milyon tonu da her yıl denizlere gidiyor. Her yıl yaklaşık 12 milyon ton plas-

tik... Her birinin parçalara ayrılması (yok olması değil) yıllar alıyor. Parçalanan plastiklerin son durağı da balıkların, kuşların karnı oluyor. Onları öldürüyor. Bazılarını ise son defa aldığımız deniz ürünleriyle birlikte tabağımızda ve midemizde görüyoruz. Bizi de zehirliyor.

Günümüzde denizlerin sadece yüzde 3,4'ü koruma altında. "Açık Denizler İttifakı" adı altında bir araya gelen 35 çevre örgütü, Deniz Koruma Alanları'nın artırılmasını ve bu rakamın yüzde 10'a çıkarılmasını istiyor. Balık stoklarını yeniden canlandırmak için denizlerin yüzde 30'unda balık avlanmasının yasaklanmasını talep edenler de var.

Mesele ciddi. BM'de yeterli destek sağlanırsa, iklim değişikliğini durdurmak için ortaya çıkan Paris Anlaşması gibi bir anlaşmanın hayata geçmesi bekleniyor. 140 ülkenin desteğiyle müzakere sürecinin başlamasına karar verildi. Müzakereler olumlu sonuçlanırsa BM önümüzdeki iki yıl içinde dört toplantı yaparak anlaşma taslağını hazırlayacak. Sonu umarım Paris Anlaşması

"Bakkala, bir poğaçayı naylon torbaya koymaya çalışan simitçiye 'plastik istemiyorum' demenin keyfi bambaşka."

gibi olmaz. İş hafife almadan, politikaya kurban edilmeden, denizlerin korunması için gerekli tüm tedbirlerin alınmasını sağlayan bir uluslararası mutabakat ortaya çıkar. Denizler kurtulur.

İnsanın bencilliğini, kapitalizm ve sorgusuz sualsiz endüstrileşmenin bedelini hem kendimize hem de hiç suçu olmayan canlılara ödetmekten vazgeçeriz. Mesele elbette sistem ama sistemi değiştirmeye çalışırken boş durmanın da alemi yok. Bugün elinize bir plastik şişe, plastik torba almadan önce bunları bir düşünün isterseniz. Çantanıza su dolu bir matara, alışveriş için bez torba koyarak sokağa çıkmak sevdiğinizden zehirlemekten daha zor olmasa gerek.

Bakkala, bir poğaçayı naylon torbaya koymaya çalışan simitçiye "plastik istemiyorum" demenin keyfi bambaşka. Yeni yıl kararı arayanlara hararetle tavsiye ederim.

Herkese düşüncelerimize, yaşam tarzımıza ket vurulmayan özgür bir yıl dilerim.

3 ilde 75 kişiye güneş eğitimi

Greenpeace olarak Türkiye'de çatıların güneş panelleri ile donanmasının önündeki bürokratik engellerin kaldırılması için düzenlediğimiz "Gölge Etme" kampanyası kapsamında İstanbul, İzmir ve Kayseri'de olmak üzere 3 eğitim verdik.

75 kişinin katıldığı eğitimlerde Türkiye'nin güneş enerjisi potansiyeline ve güneş enerjisine dair teorik bilgiler verildi; Kayseri'de güneş paneli üretimi (fotovoltaik) yapan bir fabrika gezilerek öğrenilen bilgilerin pratikteki yansımaları gözlemlendi.

Güneş enerjisinin önündeki tek engelin bürokrasi olduğunu vurgulayan Greenpeace Akdeniz Kampanyalar Sorumlusu Özgür Gürbüz, insanların enerji dönüşümüne hazır olduğunu dile getirdi.

Gürbüz, Greenpeace Akdeniz tarafından Kayseri'de düzenlenen son eğitim sonrasında şunları dile getirdi:

"Kayseri'de düzenlediğimiz bu toplantıyla Türkiye'nin üç ayrı ilinde sivil toplum kuruluşlarını, yerel örgütleri ve kurumları temsil eden yaklaşık 75 kişiye ulaştık. Güneş

© Umut Vedat / Greenpeace

enerjisinin gelişimini, Türkiye'nin enerji ve çevre sorunlarını çözmedeki potansiyelini ve bunun yanı sıra istihdam ve teknoloji transferine nasıl katkıda bulunabileceğini teorinin yanı sıra yerinde görerek öğrendik. Seferihisar'da belediyenin elektrik ihtiyacını karşılayan pazar yerinin üzerine kurulu güneş panelleri görüldü; Kayseri'de 120 kişiye istihdam sağlayan güneş paneli fabrikası gezildi. İnsanlar evlerinin çatılarına paneller koyarak, enerji kooperatifleri kurarak elektrik üretmeye hazır. Tek sorun, bu atılımın önünde duran bürokratik engeller.

Son ihalelerin de gösterdiği gibi güneş panelleri kömür ve nükleer gibi eski teknolojilerden daha ucuza elektrik üretebiliyor. Hem de çevreyi kirlletmiyor. Türkiye güneşin önünü açma konusunda daha fazla gecikmemeli."

KUZEY KUTBU'NU KURTAR!

Hemen şimdi “İmza” yaz, 2322’ye
gönder. Kuzey Kutbu için imza
kampanyamıza katıl!

Kuzey Kutbu petrol araması, sismik patlamalar, endüstriyel balıkçılık ve iklim değişikliği gibi tehditlerle karşı karşıya. Gezegenimizin buzdolabı dünyanın geri kalanından iki kat hızla ısınıyor. Harcayacak zamanımız yok. Kuzey Kutbu’nun küresel koruma alanı ilan edilmesi için mücadeleye devam etmemiz gerekiyor.

Kampanyaya katılım SMS bedeli Avea, Turkcell ve Vodafone için SMS başına KDV ve ÖİV dahil 0,65 TL’dir. Operatörler kısa mesaj birim fiyatlarında meydana gelecek değişiklikleri aboneye yansıtma hakkını saklı tutar. Dergi aboneliği hakkında bilgi vermek için destekçi ilişkileri ekibimiz sizi en kısa zamanda arayacaktır.

GREENPEACE